

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2022 ел, 6 июнь

г.Казань

КАРАР

№ 522

Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибен раслау турында

«Жир асты байлыклары турында» 1992 елның 21 февралендәге 2395-1 номерлы Россия Федерациясе Законының 4 статьясындагы 9 пункты, «Татарстан Республикасында жир асты байлыкларыннан файдалану өлкәсендә аерым мәсьәләләргә жайга салу турында» 2022 елның 25 февралендәге 5-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 4 статьясындагы 11 пункты нигезендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты КАРАР БИРӘ:»;

1. Карарга теркәлгән Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибен расларга.

2. Түбәндәгеләр үз көчен югалткан дип танырга:

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибен раслау турында» 2011 елның 4 декабрендәге 917 номерлы карары;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының аерым карарларына үзгәрешләр керту турында» 2012 ел, 30 июль, 646 нчы карарының 5 пункты;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы территориясендә жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибен раслау турында» 2011 ел, 4 ноябрь, 917 нче карары белән расланган Татарстан Республикасы территориясендә жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибенә үзгәреш керту хакында» 2014 ел, 8 октябрь, 733 нче карары;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы территориясендә жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибен раслау турында» 2011 ел, 4 ноябрь, 917 нче карары белән расланган Татарстан Республикасы

территориясендә жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибенә үзгәреш кертү хакында» 2015 ел, 7 август, 574 нче карары;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы территориясендә жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибенә раслау турында» 2011 ел, 4 ноябрь, 917 нче карары белән расланган Татарстан Республикасы территориясендә жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибенә үзгәреш кертү хакында» 2016 ел, 1 сентябрь, 608 нче карары;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы территориясендә жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибенә раслау турында» 2011 ел, 4 ноябрь, 917 нче карары белән расланган Татарстан Республикасы территориясендә жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибенә үзгәреш кертү хакында» 2017 ел, 16 гыйнвар, 10 нчы карары;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы территориясендә жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибенә раслау турында» 2011 ел, 4 ноябрь, 917 нче карары белән расланган Татарстан Республикасы территориясендә жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибенә үзгәреш кертү хакында» 2018 ел, 23 апрель, 280 нче карары;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы территориясендә жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибенә раслау турында» 2011 ел, 4 ноябрь, 917 нче карары белән расланган Татарстан Республикасы территориясендә жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибенә 1 нче кушымтага үзгәреш кертү хакында» 2019 ел, 22 октябрь, 951 нче карары;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы территориясендә жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибенә раслау турында» 2011 ел, 4 ноябрь, 917 нче карары белән расланган Татарстан Республикасы территориясендә жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибенә үзгәреш кертү хакында» 2020 ел, 4 декабрь, 1095 нче карары;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы территориясендә жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибенә раслау турында» 2011 ел, 4 ноябрь, 917 нче карары белән расланган Татарстан Республикасы территориясендә жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибенә үзгәреш кертү хакында» 2021 ел, 16 июнь, 464 нче карары;

3. Бу карарның үтәләшен тикшерүдә тотуны Татарстан Республикасы Экология һәм табигый байлыklar министрлыгына йөкләргә.

Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан жирле әһәмияттәге жир асты
байлыклары кишәрлекләреннән файдалану
тәртибе

1. Әлеге Тәртип «Жир асты байлыклары турында» 1992 елның 21 февралендәге 2395-1 номерлы Россия Федерациясе Законының 4 статьясындагы 9 пункты (алга таба - «Жир асты байлыклары турында» Россия Федерациясе Законы), «Татарстан Республикасында жир асты байлыкларыннан файдалану өлкәсендә аерым мәсьәләләрне жайга салу турында» 2022 елның 25 февралендәге 5-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 4 статьясындагы 11 пункты (алга таба - «Татарстан Республикасында жир асты байлыкларыннан файдалану өлкәсендә аерым мәсьәләләрне жайга салу турында» Татарстан Республикасы Законы) нигезендә эшләнгән һәм Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалануга бәйле мөнәсәбәтләрне жайга сала (алга таба - жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләре).

2. Әлеге Тәртипнең гамәли көче жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдаланучы жир асты байлыкларыннан файдаланучыларга һәм Татарстан Республикасы Экология һәм табигый ресурслар министрлыгына (алга таба - Вәкаләтле орган) кагыла.

3. Жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану хокукы вәкаләтле орган тарафыннан бирелә.

4. Жир асты байлыкларыннан файдаланучылар булып эшкуарлык эшчәнлеге субъектлары, шул исәптән гади ширкәттә катнашучылар, чит ил гражданны, юридик затлар, шулай ук «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль закон яисә «Юридик затларның аерым төрләрендә товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алулар турында» 2011 елның 18 июлендәге 223-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау, ремонтлау һәм карап тоту эшләрен башкаруга граждан-хокукий шартнамәләр төзелгән юридик затлар булырга мөмкин, әгәр федераль законнар белән башкасы билгеләнмәгән булса.

5. Жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләре гомумтаралган файдалы казылмаларны геологик өйрәнү, гомумтаралган файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару өчен файдалануга яисә аларны геологик өйрәнүнең, разведкалауның һәм чыгаруның берләштерелгән лицензиясе буенча гамәлгә ашыру өчен, эчәргә яраклы һәм хужалык-көнкүрешне су белән тәмин итү (алга таба - эчәргә яраклы су белән тәмин итү) яисә техник су белән тәмин итү максатларында кулланыла торган жир асты суларын эзләү һәм аларга бәя бирү максатларында

геологик өйрәнү өчен, жир асты суларын разведкалау һәм чыгару өчен яисә жир асты суларын эзләү һәм бәяләү максатларында геологик өйрәнү, жир асты суларын чыгару өчен, эчәр сулар белән тәмин итү яисә коммерциячел булмаган бакчачылык ширкәтләрән һәм (яисә) коммерциячел булмаган ширкәтләрне техник су белән тәмин итү максатларында файдаланыла торган жир асты суларын чыгару өчен, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле максатларында геологик өйрәнү өчен.

Жирле эһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләре бер үк вакытта файдалы казылмаларны геологик өйрәнү, разведкалау һәм чыгару өчен файдалануга бирелергә мөмкин.

6. Жирле эһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлеген файдалануга бирү, билгеләнгән формадагы Россия Федерациясе Дәүләт гербы белән бланкны үз эченә алган жирле эһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалануга лицензия рәвешендә махсус дәүләт рөхсәте (алга таба - лицензия) рәвешендә, шулай ук лицензиянең аерылгысыз состав өлеше булган һәм жирле эһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалануның төп шартларын билгеләүче текст, график һәм башка кушымталар белән рәсмиләштерелә. Лицензияләрне рәсмиләштерү, яңадан рәсмиләштерү, дәүләт теркәве һәм бирү, шулай ук аларга үзгәрешләр кертү вәкаләтле орган тарафыннан Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

7. Жирле эһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләре «Жир асты байлыклары турында» Россия Федерациясе Законының 10 статьясы нигезендә билгеле бер срокка файдалануга яисә срокны чикләмичә бирелә.

8. Жир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалану чоры «Жир асты байлыклары турында» Россия Федерациясе Законының 10 статьясы нигезендә озайтыла.

9. Жирле эһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалану срогы файдалануга тапшырылган жир асты байлыклары кишәрлекләренен дәүләт реестрына кертү юлы белән гамәлгә ашырыла торган элге жир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалануга лицензияне дәүләт теркәве датасыннан һәм «Жир асты байлыклары турында» Россия Федерациясе Законының 28 статьясында каралган лицензияләрдән исәпләп чыгарыла.

10. Жирле эһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалануга бәйле тау эшләнмәләре, бораулау скважиналары һәм башка корылмалар жирле эһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалану срогының билгеләнгән лицензиясе белән билгеләнгән срогы чыгуга яисә жир асты байлыкларынан файдалануны вакытыннан алда туктатуга карап бетерелергә яисә консервацияләнергә тиеш.

Жир асты байлыкларынан файдалану хокукы туктатылган затның, шул исәптән вакытыннан алда, жир асты байлыкларынан файдаланучының тау эшләнмәләрен, бораулау скважиналарын һәм жирле эһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалануга бәйле башка корылмаларны бетерү һәм консервацияләү буенча элек үтәлмәгән яисә тиешенчә үтәлмәгән йөкләмәләре сакланып кала.

Тау эшләнмәләре, бораулау скважиналары һәм жирле әһәмияттәге жир асты байлыктары кишәрлегенән файдалануга бәйле башка корылмалар тулысынча яисә өлешчә бетерелгәндә һәм консервацияләгәндә халыкның тормыш һәм сәламәтлеге иминлеген, әйләнә-тирә мохитне саклауны, биналарның һәм корылмаларның сакланышын тәмин итә торган халәткә китерелергә тиеш, ә консервацияләгәндә шулай ук ятманың, тау эшкәртмәләренен, бораулау скважиналарының һәм жирле әһәмияттәге жир асты байлыктары кишәрлегенән файдалануга бәйле башка корылмаларның сакланышын консервацияләүнең бөтен вакытына тәмин итәргә тиеш. Тау эшләп чыгаруны бетерү өчен, тау токымнарын тоташтыручы һәм сыйдырышлы тау токымнары, тау токымнарын юкка чыгару проекты нигезендә куркыныч янаган IV һәм V класслы кара металл житештерү калдыктары файдаланылырга мөмкин.

11. Файдалы казылмаларны разведкалауны һәм чыгаруны гамәлгә ашыручы яисә файдалы казылмаларны геологик өйрәнү, разведкалау һәм чыгаруны берләштерелгән лицензия буенча гамәлгә ашыручы жир асты байлыктарыннан файдаланучылар авыр чыгарыла торган файдалы казылмаларны геологик өйрәнү, разведкалау һәм чыгару технологияләрен эшләү яисә авыр чыгарыла торган файдалы казылмаларны геологик өйрәнү, разведкалау һәм чыгару технологияләрен берләштерелгән лицензия буенча, аларга бирелгән «Жир асты байлыктары турында» Россия Федерациясе Законы нигезендә үз житештерү һәм технологик ихтыяжлары өчен расланган техник проект нигезендә түбәндәгеләрне гамәлгә ашырырга хокуклы:

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты билгеләгән тәртиптә гомумтаралган файдалы казылмалар чыгару;

жир асты суларын жир асты байлыктарының дәүләт фондына идарә итүнең федераль органы билгеләгән тәртиптә чыгару.

12. Жир кишәрлекләре милекчеләре, жирдән файдаланучылар, жир биләүчеләр, жир кишәрлекләрен арендага алучылар әлеге жир кишәрлекләре чикләрендә шартлату эшләрен кулланмыйча гына үзләренен ихтыяжлары өчен жир кишәрлеге чикләрендә булган һәм дәүләт балансында исәпләнмәгән гомумтаралган файдалы казылмалардан, үзәкләштерелгән су белән тәмин итү чыганагы булмаган һәм үзәкләштерелгән су белән тәмин итү чыганагы булып торучы су йөртү офыктарыннан тәүлегенә 100 куб метрдан артмаган жир асты суларыннан файдалану, шулай ук Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты билгеләгән тәртиптә биш метрга кадәр тирәнлектәге жир асты корылмаларын төзү хокукына ия.

13. Жир асты байлыктарыннан файдалану түләүле. Жир асты байлыктарыннан файдаланганда түбәндәге түләүләр түләнә:

а) жир асты байлыктарыннан файдаланган өчен бер тапкыр түләнә торган түләү;

б) жир асты байлыктарыннан файдаланган өчен даими түләүләр;

в) аукционда катнашу өчен жыем.

Моннан тыш, жир асты байлыктарыннан файдаланучылар салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнгән башка салымнар һәм жыемнар түлиләр.

14. Жир асты байлыктарынан файдаланучының хокуктары һәм бурычлары продукцияне бүлү турындагы килешү шартларында - мондый килешүнең үз көченә керү көненнән жир асты байлыктары кишәрлегеннән файдалану хокукын биргәндә лицензияне дәүләт теркәвенә алган датадан башлана.

15. Файдалы казылмалар һәм жир асты сулары запаслары, жирле эһемияттәге жир асты байлыктары кишәрлекләреннән файдалануга бирелә торган геологик мәгълүмат, шулай ук эчәргә яраклы су белән тәмин итү яисә техник су белән тәмин итү максатларында кулланыла торган һәм чыгару күләме тәүлегенә 500 куб.метрдан артмаган жир асты сулары запаслары, эчәргә яраклы су белән тәмин итү яисә техник су белән тәмин итү максатларында кулланыла торган һәм чыгару күләме тәүлегенә 100 куб метрдан артмаган жир асты сулары запасларынан тыш, шулай ук чыгарыла торган авыр казылмалар чыгару һәм чыгарыла торган геологик казылмаларны чыгару процессында чыгарыла торган авыр казылмалар һәм файдалы казылмаларны чыгару өчен файдаланыла торган жир асты сулары запасларынан тыш, дәүләт экспертизасы узарга тиеш.

16. Файдалы казылмалар һәм жир асты суларын чыгару аларның запасларына дәүләт экспертизасы үткәрепкәннән соң гына рөхсәт ителә, моңа эчәр сулар белән тәмин итү яисә техник су белән тәмин итү максатларында кулланыла торган һәм аларны чыгару күләме тәүлегенә 100 куб метрдан артмаган жир асты суларын чыгару керми, шулай ук авыр чыгарыла торган файдалы казылмаларны геологик өйрәнү, разведкалау һәм кыен чыгарыла торган файдалы казылмаларны чыгару технологияләрен эшләү барышында табудан тыш.

17. Файдалы казылмалар һәм жир асты сулары запасларына, файдалануга бирелә торган жирле эһемияттәге жир асты байлыктары кишәрлекләре турында геологик мәгълүматка, шулай ук эчә торган су белән тәмин итү яисә техник су белән тәмин итү максатларында кулланыла торган гомумтаралган файдалы казылмалар запасларына һәм жир асты сулары запасларына дәүләт экспертизасы үткөрү һәм аларны чыгару күләме тәүлегенә 500 куб метрдан артмаган «Жир асты байлыктары турында» Россия Федерациясе Законының 29 статьясындагы сизгенче өлеште, «Татарстан Республикасында жир асты байлыктарынан файдалану өлкәсендә аерым мәсьәләләргә жайга салу турында» Татарстан Республикасы Законының 5 статьясындагы 18 пункты нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

18. Файдалы казылмалар ятмаларын эшкәртү (эчәр сулар белән тәмин итү максатларынан яисә техник су белән тәмин итү максатларында файдаланыла торган һәм аларны чыгару күләме тәүлегенә 100 куб метрдан артмаган жир асты суларын чыгарудан тыш) расланган техник проектлар, шулай ук, Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органнары белән килештереп, жир асты байлыктары фонды белән идарә итүнең федераль органы тарафыннан билгеләнә торган файдалы казылмалар төрләре буенча файдалы казылмалар ятмаларын эшкәртү кагыйдәләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

Файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган максатларда жир асты байлыктарынан файдалану жир асты корылмаларын төзүнең һәм эксплуатацияләүнең расланган техник проектлары нигезендә гамәлгә ашырыла. Тау

эшкэртмэлэрен, бораулау скважиналарын һәм жир асты байлыкларыннан файдалануга бэйле башка корылмаларны ликвидациялэу һәм консервациялэу жир асты байлыкларыннан файдалануга бэйле расланган техник проектлар нигезендэ гамэлгэ ашырыла.

19. Файдалы казылмалар ятмаларын эшкэртүнең техник проектлары, жирле һәм төбэк эһәмиятендэге жир асты корылмаларын төзүнең һәм эксплуатациялэүнең файдалы казылмалар чыгаруга бэйле булмаган техник проектлары, «Жир асты байлыклары турында» Россия Федерациясе Законының 232 статьясындагы беренче һәм икенче өлешлэрендэ каралган жир асты корылмаларыннан, I - V класслы куркыныч житештерү һәм куллану калдыкларыннан, углеводород чималы саклагычларыннан (алга таба - жирле һәм төбэк эһәмиятендэге жир асты корылмалары), тау эшкэртмэлэрен, бораулау скважиналарын һәм жир асты байлыкларыннан файдалануга бэйле башка корылмаларны бетерүнең һәм консервациялэүнең техник проектлары, «Жир асты байлыклары турында» Россия Федерациясе Законының 232 статьясындагы беренче һәм икенче өлешлэрендэ каралган техник проектлар белэн килештерелергэ тиеш.

20. Файдалы казылмалар ятмаларын эшкэртүнең техник проектларын, жир асты корылмаларын төзүнең һәм эксплуатациялэүнең техник проектларын, тау эшлэнмэлэрен, бораулау скважиналарын һәм жир асты байлыкларыннан файдалануга бэйле башка корылмаларны юкка чыгару һәм консервациялэүнең техник проектларын эзерлэу, килештерү һәм раслау тэртибе файдалы казылмалар төрлэре һәм жир асты байлыкларыннан файдалану төрлэре буенча Россия Федерациясе Хөкүмэте тарафыннан билгелэнэ.

Файдалы казылмалар чыгару һәм эшкэртү, файдалы казылмалар чыгаруга бэйле булмаган максатларда жир асты байлыкларыннан файдалану проектларын төзү һәм гамэлгэ ашыру лицензиялэр шартлары нигезендэ гамэлгэ ашырыла.

Файдалы казылмаларны еллык чыгару дэрэжэсе жир асты байлыклары турындагы Россия Федерациясе законнары, ятманы эшкэртүгэ проект документи нигезендэ билгелэнэ.

Гомумтаралган файдалы казылмаларны, расланган техник проектка һәм жир асты байлыкларыннан файдалану шартларына үзгэрешлэр кертмичэ, элеге Тэртипкэ 1 нче кушымта нигезендэ күлэмнэрдэ проект чыгарудан факттагы еллык чыгаруның читкэ тайпылуы рөхсэт ителэ. Тайпылышлар элеге Тэртипнең 1 нче кушымтасында күрсэтелгэн тайпылышлар артса расланган техник проектка һәм жир асты байлыкларыннан файдалану шартларына тиешле үзгэрешлэр кертү белэн генэ рөхсэт ителэ.

21. Файдалы казылмалар чыгару тау токымының төгэллэштерелгэн чиклэрен раслый торган документларны шушы чиклэр чиклэрендэ алганнан соң гамэлгэ ашырыла.

22. Жир асты байлыкларыннан файдаланучыларга яисэ жир асты байлыкларыннан файдалану өчен жэлэп ителэ торган башка юридик һәм физик затларга «Жир асты байлыклары турында» Россия Федерациясе Законының 22 статьясындагы өченче өлеше нигезендэ геологик съёмка, эзлэүлэр, разведкалар, файдалы казылмалар чыгаруның төрле ысуллары, жир асты корылмаларын төзү һәм алардан

файдалану, жир асты байлыкларыннан файдалануның башка төрләрә дөүлэт лицензиясе (таныклык, диплом) белән расланган махсус квалификация һәм тәҗрибә булу турында таләпләр куела.

23. Жир асты байлыкларыннан файдаланучылар жир асты байлыкларыннан рациональ файдалану һәм аларны саклау таләпләрен үтәүне, жир асты байлыкларыннан файдалануга, әйләнә-тирә мохитне саклауга бәйле эшләрне куркынычсыз алып баруны тәмин итәргә тиеш.

24. Жир асты байлыкларыннан файдаланучылар гомумтаралган файдалы казылмаларны чыгару өчен лицензия хужасы файдалана торган эчке елга һәм катнаш («елга-диңгез») йөзү судноларын ГЛОНАСС яисә ГЛОНАСС/GPS спутник навигациясе аппаратурасы ярдәмендә Татарстан Республикасының бердәм дөүлэт мәгълүмат системасына тоташтыруны тәмин итәргә тиеш.

25. Жир законнары нигезендә жир асты байлыкларыннан файдаланучы тиешле категориядәге жир кишәрлекләре чикләрендә файдалы казылмалар чыгару эшләрен һәм тиешле рөхсәт ителгән файдалануны тәмин итәргә тиеш.

26. Гомумтаралган файдалы казылмаларның проект документациясе составында расланган нормативлардан артыграк югалтулар нормативлары, Вәкаләтле орган белән аларны Вәкаләтле орган белән килештергәннән соң, жир асты байлыкларыннан файдаланучы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә раслана.

27. Жир асты байлыкларыннан файдаланучылар ел саен, 5 февральгә кадәр, Вәкаләтле органга узган елда түбәндәгеләрне үз эченә алган жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалану турында хисаплар тапшырырга тиеш:

а) жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалануга бәйле эшләр башкарганга алынган геологик мәгълүмат;

б) Россия Федерациясе Дөүлэт комитетының «Россия МПРын файдалы казылмалар запасларын статистик күзәтүне, геологик разведка эшләрен һәм аларны финанслауны, суну куллануны һәм әйләнә-тирә мохитне пычраткан өчен исәпләнгән түләүләрне оештыру өчен статистик инструментарийны раслау турында» 2000 елның 13 декабрәндәге 110 номерлы карары белән расланган 5-гр формасы буенча гомумтаралган файдалы казылмалар запасларының торышы һәм үзгәрүе турында белешмәләр;

в) әлеге Тәртипнең 2 нче кушымтасы нигезендә форма буенча файдалы казылмалар запасларының хисап балансына белешмәләр;

г) лицензиядә беркетелгән жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалану шартлары нигезендә башка белешмәләр.

28. Лицензиянең гамәлдә булу вакыты тәмамлангач, шулай ук жир асты байлыкларыннан файдалану хокукын вакытыннан алда туктатканда жир асты байлыкларыннан файдаланучы түбәндәгеләргә бурычлы:

а) жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлегендә барлык эшләрне тәмамларга;

б) лицензия килешүе кысаларында башкарыла торган тау эшләнмәләрен, скважиналарны һәм башка эшчәнлек объектларын юкка чыгару яисә консервацияләү буенча кирәкле эшләр башкарырга;

в) бозылган жирләрне рекультивацияләүне үтәргә һәм аларны кабул итү акты буенча (гомумтаралган файдалы казылмалар өчен) тапшырырга;

г) мәжбүри түләүләр, жыемнар һәм салымнар буенча тулы исәп-хисап ясарга;

д) Вәкаләтле органга геологик, технологик һәм маркшейдер документларын саклауга тапшырырга;

е) бозылган жирләрне рекультивацияләү эшләрен башкару башланганчы файдалы казылмаларның калган запаслары булганда, алга таба аны Вәкаләтле органның гомумтаралган файдалы казылмалар запаслары буенча республика комиссиясенә (гомумтаралган файдалы казылмалар өчен) карау өчен мәгълүмати хисап әзерләргә;

ж) тау токымының төгәлләштерелгән чикләрен раслый торган лицензияне һәм документларны Вәкаләтле органга тапшырырга.

29. Жир асты байлыкларының аерым участокларынан файдалану милли куркынычсызлыкны һәм әйләнә-тирә мохитне саклауны тәмин итү максатларында чикләнгән яисә тыела.

30. Торак пунктлар, шәһәр яны зоналары, сәнәгать, транспорт һәм элемент объектлары территорияләрендә жир асты байлыкларынан файдалану өлешчә яисә тулысынча тыела, әгәр бу файдалану кешеләрнең гомеренә һәм сәламәтлегенә куркыныч тудырырга, хужалык объектларына яисә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерергә мөмкин булса.

31. Махсус сакланылучы табигать территорияләрендә жир асты байлыкларынан файдалану мондый территорияләрне махсус саклау режимы нигезендә гамәлгә ашырыла.

32. Татарстан Республикасы балык хужалыгы эһәмиятендәге су объектларында урнашкан уылдык чәчү участкалары һәм кышлау чокырлары чикләрендә жир асты байлыкларынан файдалануга бәйле эшләрнең барлык төрләрен гамәлгә ашыру тыела.

33. Жир асты байлыкларынан файдалану хокукы жирле эһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалану срогының лицензиясендә билгеләнгән срогы узгач туктатыла.

34. Жир асты байлыкларынан файдалану хокукы Вәкаләтле орган тарафыннан түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатыла:

а) жирле эһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалануны гамәлгә ашыру нәтижәсендә кешеләрнең гомеренә яисә сәламәтлегенә турыдан-туры куркыныч барлыкка килү;

б) лицензиянең жир асты байлыкларынан файдаланучы тарафыннан мондый лицензия нигезендә бер тапкыр үтәмәү жир асты байлыкларынан файдалану хокукын вакытыннан алда туктату өчен нигез булып тора;

в) лицензия буенча жирле эһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалану шартлары системалы рәвештә бозылу (дүрт ел дәвамында ике һәм аннан да күбрәк тапкыр);

г) әгәр жир асты байлыкларынан файдаланучы лицензиядә билгеләнгән вакыт дәвамында жирле эһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалануга керешмәгән булса;

д) жир асты байлыктарыннан файдаланучыны юк итү;

е) жир асты байлыктарыннан файдаланучы тарафыннан жир асты байлыктарыннан рациональ файдалану һәм аларны саклау буенча «Жир асты байлыктары турында» Россия Федерациясе Законының 23 статьясындагы беренче өлешендә билгеләнгән таләпләрне бозу;

ж) федераль геологик мәгълүмат фондына һәм аның территориаль фондларына, шулай ук Вәкаләтле органның геологик мәгълүмат фондларына (жирле әһәмияттәге жир асты байлыктары кишәрлегенә карата) «Жир асты байлыктары турында» Россия Федерациясе Законының 27 статьясы нигезендә жир асты байлыктары турында геологик мәгълүматны жир асты байлыктарыннан файдаланучы тарафыннан тапшырмау һәм (яисә) тапшыру тәртибен бозу;

з) жир асты байлыктарыннан файдаланучы тарафыннан жир асты байлыктарыннан файдалану хокукын вакытыннан алда туктату турында гариза бирү;

и) концессион килешүләр турында Россия Федерациясе законнарында, дәүләти-хосусый партнерлык, муниципаль-хосусый партнерлык турында Россия Федерациясе законнарында каралган хәлләр барлыкка килү.

35. Жир асты байлыктарыннан файдалану хокукын гамәлгә ашыру түбәндәге очрактарда Вәкаләтле орган тарафыннан туктатып торыла:

а) жирле әһәмияттәге жир асты байлыктары кишәрлегенән файдалануны гамәлгә ашыру нәтижәсендә кешеләрнең гомеренә яисә сәламәтлегенә турыдан-туры куркыныч барлыкка килгәндә, аны бетерү жирле әһәмияттәге жир асты байлыктары кишәрлегендә жир асты байлыктарыннан файдалануны гамәлгә ашыруны вакытлыча туктатмыйча мөмкин түгел;

б) табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килгәндә, шулай ук тулаем жирле әһәмияттәге жир асты байлыктары кишәрлегендә хәрби хәрәкәتلәр алып барганда;

в) лицензиядә каралган жирле әһәмияттәге жир асты байлыктары кишәрлегенән файдалану хокукын «Жир асты байлыктары турында» Россия Федерациясе Законының 2³² һәм (яисә) 3⁶¹ статьяларында каралган билгеләнгән тәртиптә расланган проект документациясеннән башка гамәлгә ашыру;

г) жир асты байлыктарыннан файдаланучы тарафыннан жир асты байлыктарының дәүләт фондына идарә итүнең федераль органы билгеләгән очрактарда жир асты байлыктарыннан файдалану хокукын гамәлгә ашыруны туктатып тору турында гариза бирү;

д) жир асты байлыктарыннан файдаланучы тарафыннан жир асты байлыктарыннан рациональ файдалану һәм аларны саклау буенча «Жир асты байлыктары турында» Россия Федерациясе Законының 23 статьясындагы беренче өлешендә билгеләнгән таләпләрне бозу.

36. Жир асты байлыктарыннан файдалану хокукы вәкаләтле орган тарафыннан түбәндәге очрактарда чикләнә:

а) жирле әһәмияттәге жир асты байлыктары кишәрлегенән файдалануны гамәлгә ашыру нәтижәсендә кешеләрнең гомеренә яисә сәламәтлегенә турыдан-туры куркыныч барлыкка килгәндә, аны бетерү жирле әһәмияттәге жир асты байлыктары кишәрлегендә «Жир асты байлыктары турында» Россия Федерациясе Законының

23² һәм (яисә) 36¹ статьяларында каралган проект документациясендә күрсәтелгән аерым эш төрләрен вакытлыча туктатмыйча мөмкин түгел;

б) табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килгәндә, шулай ук жирле әһәмияткәге жир асты байлыклары кишәрлеген файдалануга бирү өлешендә хәрби хәрәкәтләр башкарганда;

в) жирле әһәмияткәге жир асты байлыклары кишәрлегенә файдалануга бирелгән өлешеннән файдалану хокукын «Жир асты байлыклары турында» Россия Федерациясе Законының 2³² һәм (яисә) 3⁶¹ статьяларында каралган билгеләнгән тәртиптә расланган проект документациясеннән башка гамәлгә ашырганда;

г) «Жир асты байлыклары турында» Россия Федерациясе Законының 8 статьясында каралган нигезләр булганда;

д) жир асты байлыкларыннан файдаланучы тарафыннан жир асты байлыкларыннан рациональ файдалану һәм аларны саклау буенча «Жир асты байлыклары турында» Россия Федерациясе Законының 23 статьясындагы беренче өлешендә билгеләнгән таләпләрне бозу.

37. Төбәк дәүләт геологик контролен (күзәтчелеген) Вәкаләтле орган Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан раслана торган нигезләмә нигезендә гамәлгә ашыра.

Татарстан Республикасы
территориясендә урнашкан
жирле әһәмияттәге жир асты
байлыклары кишәрлеклә-
реннән файдалану тәрти-
бенә 1 нче кушымта

Расланган техник проектка һәм жир асты байлыкларыннан файдалану шартларына
үзгәрешләр кертмичә мөмкин булган гомумтаралган файдалы казылмаларны
проектлы чыгарудан фактта чыгаруның еллык тайпылышы

Гомумтаралган файдалы казылмаларны проектлы еллык чыгару, мең куб метр, мең тонна	Проект чыгаруыннан факттагы еллык чыгаруның читкә тайпылышы күләме, процент
50 ка кадәр	30
50дән 200 гә кадәр	25
200 дән артык	20

Татарстан Республикасы территориясендә урнашкан жирле әһәмияттәге жир асты байлыклары кишәрлекләреннән файдалану тәртибенә 2 нче кушымта

Форма

20__ елга Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгына тапшырыла торган файдалы казылмалар запасларының хисап балансына белешмәләр

Т/с	Белешмәләр исемлеге	Мәгълүмат күрсәткечләре
1	2	3
1.	Эшкәртелә торган ятманың исеме	
2.	Файдалы казылма исеме	
3.	Кайсы елдан ятма эшкәртелә	
4.	Ятмадан файдалана торган оешма исеме	
5.	20__ елга чыгаруның расланган күләмнәре, мең тонна (мең куб метр) түбәндәгечә: жир асты байлыкларыннан файдалану хокукына лицензияләр эшкәртүнең техник проекты тау эшләрен үстерү планы	
6.	01.01.20__ елда ятма буенча чимал запасы барлыгы, шул исәптән категорияләр буенча: А В С ₁ С ₂	
7.	20__ елда Фактта чыгарылган/югалтылган файдалы казылма, мең тонна (мең куб метр)	
8.	01.01.20__ елдагы категорияләр буенча запасның калган өлеше, мең тонна (мең куб метр), барлыгы, шул исәптән категорияләр буенча: А В С ₁ С ₂	
1	Нинди оешмаларга чимал һәм күпме санда (күләмдә) бирелә?	

1	2	3
10.	Карьерда 1 тонна (1 куб.метр) чимал бәясе	
11.	Файдалы казылмалар чыгаруга салымны исәпләү максатлары өчен 1 тонна (1 куб.метр) чимал бәясе	
12.	Чимал (сорт, продукция маркасы, стандарт) нинди максатларда кулланыла?	
13.	Предприятие 20_____ елда нинди продукция һәм нинди күләмдә чыгарган	
14.	Чыгарыла торган продукция берәмлегенә 01.01.20_____ елга үзкыйммәте	
15.	1 тонна (1 куб.метр) сатыла торган продукциянең 01.01.20_____ елга бәясе	
16.	Өзер продукция нинди оешмаларга һәм нинди күләмдә жибәрелә	
17.	Ятманы эксплуатацияләүче оешма адресы, телефоны	
18.	Геология-маркшейдер хезмәте күрсәтүче оешманың исеме, адресы, эшчәнлек төренә лицензия номеры һәм аның гамәлдә булу срогы, телефоны	

Хисап бирү срогы: хисап елыннан соң килүче елның 5 февраленә кадәр, гомуми таралган файдалы казылмалар запасларының торышы һәм үзгәрүе турындагы 5 гр формасы буенча белешмәләр белән.

Форма жир асты байлыкларыннан файдалану хокукына һәр лицензия буенча аерым тутырыла.

Предприятие житәкчесе _____
(имза) (фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда)) (тутыру датасы)

М.У. (булганда)

Предприятиенә баш маркшейдеры яки геология-маркшейдер хезмәте күрсәтүче оешма житәкчесе

(имза)

(фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда))

(тутыру датасы)

М.У. (булганда)
